

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 25 czerwca 2021 roku powódka (...) Spółka Komandytowa z siedzibą w Z., reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika w osobie adwokata, wniosła o zasądzenie od pozwanego S. P. kwoty łącznie 447.529,82 złotych wraz z odsetkami za opóźnienie (w transakcjach handlowych i ustawowymi), liczonymi od kwot szczegółowo wskazanych wraz z precyzyjnie określonymi okresami odsetkowymi. Powódka domagała się także zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódka podniosła, iż pozostawała w stałych stosunkach gospodarczych z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B.. Ze względu na charakter współpracy, faktury za dostarczane materiały budowlane były wystawiane z odroczonym terminem płatności. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. spóźniała się z zapłatą za towar, co w konsekwencji skutkowało koniecznością wystąpienia przez powódkę na drogę sądową. Uzyskała ona dwa orzeczenia sądowe, na podstawie których prowadziła postępowania egzekucyjne. Wobec ustalenia bezskuteczności każdego z nich postępowania te zostały umorzone. W związku z umorzeniem postępowań egzekucyjnych powódka wystąpiła z pismem do pozwanego, jako prezesa zarządu (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B., z żądaniem uregulowania należności za nieopłacone faktury z dnia: 31 stycznia 2019 roku, 28 lutego 2019 roku, 26 marca 2019 roku, 29 kwietnia 2019 roku, 30 kwietnia 2019 roku, 6 maja 2019 roku, z uwzględnieniem korekty z dnia 6 maja 2019 roku na kwotę 846,39 złotych oraz dokonanej w dniu 30 lipca 2019 roku płatności kwoty 11.000 złotych za fakturę (...) ((...)) z dnia 29 marca 2019 roku oraz koszty postępowań sądowych zasądzone orzeczeniami w kwotach 15.126,60 złotych i 25.657,00 złotych. Wobec nieuregulowania wskazanych należności przez pozwanego powódka wystąpił z niniejszym pozwem.

(pozew k. 6-12)

W odpowiedzi na pozew z dnia 11 października 2021 roku pozwany S. P. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko procesowe pozwany podniósł, iż od dnia 13 maja 2019 roku nie pełni już funkcji członka zarządu (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B., wobec czego z tą chwilą utracił realny wpływ na funkcjonowanie i prowadzenie spraw spółki. Według pozwanego, na dzień 13 maja 2019 roku oraz w okresie pełnienia przez niego funkcji członka zarządu, nie istniały podstawy do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki. Kiedy był członkiem zarządu, w skład majątku spółki wchodziły wartościowe ruchomości, a w pierwszym półroczu 2019 roku jej majątek był znacznej wielkości, przychód wyniósł około 3.000.000 złotych. Bezskuteczność prowadzonej egzekucji wynika, w ocenie pozwanego, z niefrasobliwości przedstawiciela wspólnika spółki, który nie posiadając uprawnień, upłynniał majątek spółki, za co pozwany nie może ponosić odpowiedzialności. W ocenie pozwanego, w opisanych powyżej okolicznościach, nie zaktualizowały się przesłanki jego odpowiedzialności z art. 299 ksh. (odpowieź na pozew k. 170-172v)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

S. W. (1) prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) (...) z siedzibą w Z. od 2018 roku do 2019 roku pozostawał w stałych stosunkach gospodarczych z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. (dalej jako (...)), w ramach których dostarczał jej materiały budowlane. Zapłata za dostarczone towary miała następować z odroczonym terminem płatności. Początkowo (...) regulowała należności z faktur, w późniejszym okresie zaprzestała regulowania płatności.

(okoliczności bezsporne)

W dniach: 31 stycznia 2019 roku, 28 lutego 2019 roku, 29 marca 2019 roku, 29 kwietnia 2019 roku, 30 kwietnia 2019 roku oraz 6 maja 2019 roku S. W. (1) wystawił na rzecz (...) faktury VAT za uprzednio dostarczone materiały

budowlane; na fakturach wskazano odroczony termin płatności. Na poczet należności objętych wymienionymi fakturami w dniu 6 maja 2019 roku (...) wpłaciła 846,39 złotych oraz w dniu 30 lipca 2019 roku 11.000 złotych – w tym przypadku wskazując zapłatę na poczet należności objętej fakturą (...) ((...)) z dnia 29 marca 2019 roku.

(dowód: faktury VAT k. 39-147, okoliczności bezsporne)

Faktury wystawiano w ostatnim dniu każdego miesiąca, natomiast dostawy towarów realizowane były w miesiącu poprzedzającym tę datę, czyli np. faktury wystawione 31 stycznia 2019 roku dotyczyły dostawy ze stycznia 2019 roku. Bywało, że faktury były wystawiane w dniu wykonania usługi. Wówczas jako data wystawienia i wykonania były tożsame.

(dowód: przesłuchanie strony powodowej – S. W. (2) protokół rozprawy z 21 listopada 2022 roku)

Powódka powstała w drodze przekształcenia jednoosobowej działalności gospodarczej prowadzonej pod firmą (...) (...) S. W. (1) z siedzibą w Z..

(okoliczność bezsporna, nadto dowód: wydruk KRS powódki k. 19-23)

Prezesem zarządu (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. w okresach od dnia powstania spółki tj. 8.05.2013 r. do 04.03.2016 r. oraz od 15.01.2019 r. do 13.05.2019 r. był pozwany S. P.. Uchwałą Nr 1 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) z dnia 13 maja 2019 roku pozwany został odwołany z funkcji prezesa zarządu. Po pozwanym funkcję tę objął i sprawuje do dzisiaj Ł. B..

(okoliczność bezsporna, nadto dowód: uchwała NZW k. 174, protokół k. 173; zeznania świadka Ł. B. k. 642 znacznik czasowy 00:09:19 i dalej – k. 644; wydruk KRS pozwanej k. 14-18; zeznania pozwanego S. P. - protokół rozprawy z dnia 21 listopada 2022 roku, czas nagrania 01:27:06 – 01:40:32)

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 6 lutego 2020 roku wydanym w sprawie o sygn. akt X GNC 2157/19 starszy referendarz sądowy w Sądzie Okręgowym w Łodzi zasądził od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. na rzecz S. W. (1) kwotę 179.455,11 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwot i dat szczegółowo wskazanych w nakazie oraz kwotę 15.162,60 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu. Nakaz zapłaty jest prawomocny, w dniu 22 maja 2020 roku został zaopatrzonej w klauzule wykonalności.

(dowód: nakaz zapłaty k. 24-25, klauzula wykonalności k. 26)

Wyrokiem z dnia 29 czerwca 2020 roku Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie o sygn. akt X GC 998/19 zasądził od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. na rzecz S. W. (1) kwotę 296.785,00 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od kwoty 294.236,06 od dnia 15 czerwca 2019 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 25.657,00 złotych tytułem zwrotu kosztów sądowych. Wyrok jest prawomocny, w dniu 23 października 2020 roku została mu nadana klauzula wykonalności.

(dowód: wyrok wraz z klauzulą wykonalności k. 27-28)

Na podstawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 6 lutego 2020 roku wydanego w sprawie o sygn. akt X GC 2157/19, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 22 maja 2020 roku, komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Bełchatowie P. N. prowadził postępowanie egzekucyjne przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B.. Postanowieniem z dnia 17 lutego 2021 roku komornik sądowy ustalił koszty postępowania egzekucyjnego na kwotę 45,90 złotych oraz umorzył postępowanie egzekucyjne wobec bezskuteczności prowadzenia egzekucji. Przeprowadzone postępowanie egzekucyjne nie doprowadziło do zaspokojenia roszczeń wierzyciela.

(dowód: postanowienie k. 29-30)

Na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 29 czerwca 2020 roku w sprawie o sygn. akt X GC 998/19, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 23 października 2020 roku, komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Belchatowie M. S. prowadziła postępowanie egzekucyjne przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B.. Postanowieniem z dnia 31 grudnia 2020 roku komornik sądowy ustalił koszty postępowania egzekucyjnego na kwotę 49,70 złotych oraz umorzył postępowanie egzekucyjne wobec stwierdzenia bezskuteczności prowadzenia egzekucji. Przeprowadzone postępowanie egzekucyjne nie doprowadziło do zaspokojenia roszczeń wierzyciela.

(dowód: postanowienie k. 31-32)

Pismem z dnia 8 kwietnia 2021 roku powódka wezwała pozwanego – jako prezesa zarządu (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością do zapłaty kwoty 447.529,82 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od wyszczególnionych w wezwaniu kwot, w terminie 3 dni od dnia otrzymania wezwania.

(dowód: wezwanie do zapłaty k. 34-35, potwierdzenie nadania k. 33)

Kondycja finansowa spółki (...) na koniec 2018 roku była słaba, w trzecim kwartale 2019 roku problemy finansowe spółki się pogłębiały. Spółka nie miała płynności finansowej – nie była w stanie regulować na bieżąco swoich zobowiązań. Znaczny udział długu – wynoszący 72% i 78%, w szczególności długu o krótkim terminie, powodował że spółka nie miała możliwości regulować na bieżąco swoich zobowiązań.

Wskaźnik płynności bieżącej, który informuje w jakim stopniu spółka jest zdolna regulować swoje bieżące zobowiązania aktywami obrotowymi, i którego wartość powinna się mieścić w przedziale 1,5 – 2,0 (wartość wzorcowa), dla spółki (...) wynosił odpowiednio 1,4 oraz 1,3. Niższe wartości oznaczają, że spółka ma lub w najbliższej przyszłości będzie miała problemy z uregulowaniem płatności w terminie.

Wskaźnik szybkiej płynności, będący uzupełnieniem wskaźnika płynności bieżącej, który winien mieć optymalną wartość na poziomie 1 lub więcej, dla spółki (...) wynosił 0,2 i 0,3, co znacznie odbiega od poziomu referencyjnego. Różnica między wskaźnikiem a wzorcem oznaczała, że potrzebne były albo duże zmiany aby odzyskać płynność, albo istotne zasilenie kapitałem zewnętrznym, np. pożyczkami, dopłatami.

Wskaźnik płynności gotówkowej, który służy do określenia wypłacalności spółki w bardzo krótkim okresie (bezwzględnie), będący ilorazem środków pieniężnych i innych aktywów pieniężnych do zobowiązań bieżących, dla którego wartość wzorcową przyjmuje się 0,2, dla spółki (...) wynosił 0,0, co oznacza że w analizowanym okresie spółka nie była w stanie regulować swoich zobowiązań w krótkim czasie.

Aktywa spółki ani w 2018 roku, ani w 2019 roku nie pozwalały na pokrycie całości jej zobowiązań - w 2018 roku 93% zobowiązań spółki znajdowało pokrycie w jej majątku, na koniec września 2019 roku wartość ta spadła do 84%.

Sama analiza wskaźnikowa nie przesądza o dacie złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości. Może natomiast być sygnałem wskazującym na konieczność sprawdzenia występowania dwóch głównych przesłanek do ogłoszenia upadłości.

W aktach sprawy brak dokumentów mogących być podstawą szczegółowej analizy przesłanki płynności opierającej się nie tylko na analizie wskaźnikowej, ale i na wyodrębnieniu co najmniej 2 wierzytelności wobec dwóch różnych podmiotów nieuregulowanych przez okres co najmniej 3 miesięcy. Z analizy akt komorniczych wynika, że taka sytuacja mogła mieć miejsce, niemniej żadne ze zgromadzonych w aktach dokumentów nie dają podstaw do potwierdzenia tego faktu, ani ustalenia bardziej dokładnej daty stanu niewypłacalności. Brak jest bezpośrednich źródeł umożliwiających wskazanie czy i kiedy doszło do wypełnienia przesłanki płynnościowej niewypłacalności (...). Prowadzone postępowania egzekucyjne i ich efekt świadczą pośrednio o wypełnieniu tej przesłanki, jednak brak jest jednoznacznego dowodu.

(dowód: dokumentacja finansowa k. 212-234, k.231-560v k. 564-636, opinia biegłego M. R. k. 652-654v, ustna opinia uzupełniająca – protokół rozprawy z dnia 21 listopada 2022 roku, czas nagrania 00:04:26 – 01:03:53)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, w tym w szczególności dokumentów, których wiarygodność nie została skutecznie zakwestionowana przez żadną ze stron. Prowadząc postępowanie dowodowe Sąd uwzględnił wszystkie wnioski dowodowe złożone przez strony i przeprowadził wszystkie wnioskowane dowody. Żadna ze stron nie zgłosiła zastrzeżenia w trybie artykułu 162 k.p.c.

Ustalając okoliczności związane z sytuacją majątkową (...) Sp. z o.o. Sąd oparł się na opinii biegłego sądowego M. R., uznając ją za jasną, wewnętrznie spójną i przydatną dla poczynienia ustaleń w ramach prowadzonego postępowania. Wnioski zawarte w opinii zostały przedstawione w sposób kategoriyczny, jasny i przekonujący, opinia biegłego, po jej uzupełnieniu ustnym, nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo, jako zasadne, zasługiwało na uwzględnienie w całości co do kwoty żądania głównego i w części co do żądania odsetkowego.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia o żądaniu pozwu stanowi przepis art. 299 § 1 k.s.h., zgodnie z którym członkowie zarządu ponoszą solidarną odpowiedzialność za zobowiązania spółki w wypadku, gdy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna. Członkowie zarządu w oparciu o powołany przepis ponoszą odpowiedzialność za wszelkie zobowiązania spółki, które powstały bądź istniały w czasie pełnienia funkcji członka zarządu. Z kolei według treści art. 299 § 2 k.s.h. członek zarządu spółki może się uwolnić od odpowiedzialności jeżeli wykaże, że:

- we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie układowe, albo że
- niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcie postępowania układowego nastąpiło nie z jego winy, albo że
- pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcia postępowania układowego wierzyciel nie poniósł szkody.

Z konstrukcji art. 299 k.s.h. jednoznacznie wynika, iż mamy do czynienia z domniemaniem odpowiedzialności członka zarządu za szkodę, która jednak nie jest odpowiedzialnością solidarną członka zarządu i spółki, a jedynie ewentualnie odpowiedzialnością solidarną członków zarządu, w przypadku gdy organ ten jest wieloosobowy. Zgodnie z aprobowanym stanowiskiem judykatury, odpowiedzialność członka zarządu na podstawie art. 299 k.s.h. w istocie jest odpowiedzialnością deliktową za szkodę w wysokości niewyegzekwowanej od spółki wierzytelności z ewentualnymi należnościami ubocznymi, spowodowaną bezprawnym, zawinionym niezgłoszeniem przez członka zarządu wniosku o ogłoszenie upadłości spółki (uchwała 7. Sędziów SN z dnia 7 listopada 2007 roku, III CZP 72/08, OSNC 2009/2/20).

Przesłankami odpowiedzialności członka zarządu są: szkoda, istnienie zobowiązania spółki z o.o., bezskuteczność egzekucji z majątku spółki, związek przyczynowy między szkodą a niezłożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości (lub zbyt późnym jego złożeniem). Należy przy tym podkreślić, że przesłanka wystąpienia szkody jest objęta domniemaniem, a zatem wierzyciel, chcąc skierować egzekucję do majątku członka zarządu spółki, nie musi udowodniać poniesienia jakiegokolwiek szkody związanej z niezłożeniem lub opóźnionym złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości. Wystarczające jest, że wykaże bezskuteczność egzekucji z majątku spółki. (wyrok SN z dnia 21 września 2005 roku, V CK 129/05, MoP 2005, Nr 20, s. 972; wyrok SA w Krakowie z dnia 31 stycznia 2013 roku, I ACA 1367/12, L.).

Istnienie zobowiązania spółki z o.o. jest warunkiem sine qua non pociągnięcia członka zarządu do odpowiedzialności w trybie art. 299 k.s.h. Powszechnie niemal przyjmuje się, iż zobowiązanie winno być stwierdzone tytułem egzekucyjnym wydanym przeciwko spółce z o.o. (O. K., Odpowiedzialność cywilna..., s. 125; wyrok SN z dnia 21 października 2003 roku, I CK 160/02, MoP 2003, Nr 23, s. (...)). **Co więcej, w procesie przeciwko członkowi zarządu niedopuszczalne jest kwestionowanie przez niego zobowiązania spółki, czy też podnoszenie innych zarzutów zmierzających do wykazania niezasadności tytułu egzekucyjnego wydanego przeciwko spółce przez sąd** (wyrok SN z dnia 17 lipca 1997 roku, III CKN 126/97, OSP 1998, Nr 3, poz. 62). Kwestionowanie tego orzeczenia przez członka zarządu oznaczałoby ponowne sądzenie w tej samej sprawie, co zgodnie z art. 366 k.p.c. jest niedopuszczalne. Takie postępowanie naruszałoby także art. 365 § 1 k.p.c., zgodnie z którym orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, ale również inne sądy oraz inne organy państwowe i administracji publicznej, a w wypadkach wskazanych w ustawie również inne osoby (uchwała SN z dnia 19 listopada 2008 roku, III CZP 94/08, OSNC 2009, Nr 10, poz. 135).

Z kolei przesłanka bezskuteczności egzekucji, o której wspomniano już wyżej musi odnosić się do całego majątku spółki (wyrok SN z dnia 20 października 2005 roku, II CK 152/05, OSNC 2006, Nr 7–8, s. 134), może być ona dowodzona przez wierzyciela wszelkimi dostępnymi środkami, nie tylko poprzez uprzednie prowadzenie bezskutecznej egzekucji.

Ostatnią przesłanką odpowiedzialności z art. 299 § 1 k.s.h. jest związek przyczynowy pomiędzy szkodą wierzyciela a niezłożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości. Związek ten należy ujmować w postaci czysto kazualnej. **Jednocześnie związek przyczynowy między szkodą wierzyciela a niezłożeniem we właściwym czasie przez członka zarządu wniosku o ogłoszenie upadłości oraz zawinienie przez niego w niezgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości są domniemywane** (uchwała SN z dnia 8 października 2015 roku, III CZP, 54/15). Taki rozkład ciężaru dowodu wskazanych okoliczności jest uzasadniony tym, że wierzyciele na ogół nie znają stanu interesów spółki, wiedzy w tym zakresie można natomiast wymagać od członków zarządu (wyrok SN z dnia 7 lipca 2005 roku, IV CK 58/05, L.). Brak związku przyczynowego zachodzi zwłaszcza wówczas, gdy zobowiązanie powstało po zgłoszeniu we właściwym czasie wniosku o ogłoszenie upadłości (wyrok SN z dnia 30 września 2004 roku, IV CK 49/04, L.).

Jak wynika z art. 299 § 2 k.s.h., członek zarządu może uwolnić się od odpowiedzialności poprzez wykazanie w toku procesu istnienia jednej ze wskazanych okoliczności zwalniających go od tej odpowiedzialności. Ciężar dowodu w tym zakresie spoczywa na pozwanym. Na wierzycielu (powodzie w niniejszej sprawie) spoczywa obowiązek wykazania istnienia niezaspokojonej wierzytelności wobec spółki, powstałej w czasie sprawowania przez członka zarządu swej funkcji oraz bezskuteczności egzekucji przeciwko spółce.

W niniejszej sprawie nie budzi wątpliwości, że powód (...) Spółka Komandytowa z siedzibą w Z. posiada wierzytelność z tytułu wynagrodzenia za dostarczone materiały budowlane w stosunku do (...) Sp. z o.o. Wierzytelność powoda została stwierdzona prawomocnym nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym i prawomocnym wyrokiem wydanymi przez Sąd Okręgowy w Łodzi. Wskazane zobowiązanie (...) Sp. z o.o. w stosunku do powoda powstało w czasie, kiedy pozwany S. P. był prezesem zarządu tej spółki.

Powód wykazał, że egzekucja prowadzona przeciwko (...) sp. z o.o. okazała się bezskuteczna. Jak już zostało podkreślone, dwa postępowania egzekucyjne prowadzone przez różnych komorników sądowych zostały umorzone z powodu bezskuteczności egzekucji. Pozwany nie zakwestionował skutecznie tych okoliczności. Wprawdzie powoływał się na dobrą sytuację finansową spółki w trakcie pełnienia przez niego funkcji prezesa zarządu i istnienie w tym czasie majątku spółki w postaci ruchomości znacznej wartości, jednakże okoliczności tych nie wykazał. Wręcz przeciwnie, z opinii biegłego sądowego M. R. wynika, iż już w okresie sprawowania przez pozwanego funkcji prezesa zarządu (...) Sp. z o.o. **spółka miała problemy z regulowaniem swoich wymagalnych zobowiązań, a przesłanki do ogłoszenia upadłości prawdopodobnie istniały już przed datą zawarcia umowy z powodem.**

Odpowiedzialność na zasadach określonych w art. 299 k.s.h. ponoszą osoby będące członkami zarządu w czasie powstania tudzież istnienia zobowiązania, którego egzekucja przeciwko spółce okazała się bezskuteczna (wyrok SN z

dnia 25 września 2003 roku, V CK 198/02, Wokanda 2004/6/7). **Jeśli skład zarządu dłużnej spółki zmienił się, to odpowiedzialność na podstawie art. 299 § 1 k.s.h. ponoszą wszystkie osoby będące członkami zarządu w czasie istnienia zobowiązania**, którego egzekucja przeciwko spółce okazała się bezskuteczna (wyrok SA w Łodzi z dnia 24 października 2013 roku, I ACa 354/13, LEX nr 1388851).

W niniejszej sprawie bezspornym jest, że pozwany S. P. pełnił funkcję prezesa zarządu (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B. od dnia 15.01.2019 r. do dnia 13.05.2019 roku, a więc w momencie powstania wymagalnych zobowiązań powoda dochodzonych w niniejszym postępowaniu.

Poczynione powyżej ustalenia dają podstawę do stwierdzenia, że powód wypełnił obowiązek dowodowy obciążający go z mocy art. 299 § 1 k.s.h., tj. wykazał posiadanie roszczenia przeciwko spółce, bezskuteczność egzekucji oraz legitymację procesową bierną pozwanych.

W tej sytuacji należy stwierdzić, że to na pozwanym spoczywał ciężar udowodnienia przesłanek egzoneracyjnych z art. 299 § 2 k.s.h., które to okoliczności wyłączają odpowiedzialność członków zarządu za zobowiązania spółki. Pozwany nie sprostował temu obowiązkowi, albowiem nie wykazał żadnej z okoliczności, na podstawie której, zgodnie z art. 299 § 2 k.s.h., mógłby uwolnić się od odpowiedzialności za zobowiązania (...) sp. z o.o.

Pozwany w niniejszym postępowaniu powoływał się na drugą i trzecią przesłankę egzoneracyjną z art. 299 § 2 k.s.h. podnosząc brak winy w niezgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości spółki w okresie pełnienia przez niego funkcji prezesa zarządu z uwagi na dobrą sytuację finansową spółki we wskazanym okresie oraz że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości wierzyciel nie poniósł szkody.

Dla uwolnienia się od odpowiedzialności z art. 299 k.s.h. nie jest jednak wystarczające gołosłowne wskazanie, iż w okresie sprawowania funkcji członków zarządu spółki jej sytuacja finansowa była dobra i nie występowały żadne zaległości płatnicze oraz że wierzyciel nie poniósł szkody. Twierdzenia te, jak wykazało przeprowadzone postępowanie dowodowe, nie znajdują bowiem oparcia w zgromadzonym materiale dowodowym i jako takie pozostają gołosłowne.

Jak powszechnie przyjmuje się w doktrynie i orzecznictwie, brak szkody oznacza, że delikt członka zarządu polegający na niezgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości lub wszczęcie postępowania układowego nie zmniejszył możliwości zaspokojenia się wierzyciela z majątku spółki (tak np. A. Szajkowski, M. Tarska, w: S. Sołtysiński i in., KSH. Komentarz, t. 2, 2005, art. 299, Nb 14a; A. Kidyba, KSH. Komentarz, t. 1, 2005, s. 1334; A. Rachwał, w: SPH, t. 2A, 2007, s. 1037; A. Karolak, w: A. Mariański, A. Karolak, Odpowiedzialność, s. 63). Przede wszystkim chodzi tu o sytuację, w której nawet gdyby wniosek o ogłoszenie upadłości (o otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego, czy o zatwierdzenie układu) został zgłoszony we właściwym czasie, to i tak zostałby oddalony ze względu na fakt, że majątek spółki z o.o. nie wystarczał na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego. Pod przesłankę tę podpada również sytuacja, w której wniosek ten co prawda zostałby uwzględniony, ale wiarytelność podmiotu występującego z roszczeniem na podstawie art. 299 § 1 KSH i tak nie zostałaby zaspokojona. (Art. 299 KSH red. Jara 2022, wyd. 4/ Szczurowski. L.)

Pod uwagę należy przy tym brać szkodę konkretnego wierzyciela, za zobowiązanie spółki wobec którego członek zarządu miałby odpowiadać na podstawie art. 299 k.s.h., a nie szkodę wierzycieli w ogólności, jako całej grupy. (Art. 299 KSH N. 2021, wyd. 1, L.)

W sprawie będącej przedmiotem rozpoznania, jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym przede wszystkim opinii biegłego, w dacie zawarcia umowy spółka reprezentowana przez pozwanego miała już problemy finansowe i opóźnienia w płatnościach względem wierzycieli, a zatem **pozwany nie wykazał, aby nie istniały wówczas przesłanki do wystąpienia z wnioskiem o ogłoszenie jej upadłości**. Sąd Okręgowy podziela stanowisko, zgodnie z którym w przypadku wierzyciela, którego wiarytelność powstała już po upływie czasu właściwego na zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości, a szczególnie po momencie, w którym, gdyby wniosek ten został złożony w czasie właściwym, doszłoby już do ogłoszenia upadłości spółki, wykazanie braku szkody jest bardzo utrudnione, najczęściej w ogóle niemożliwe. Wierzyciel taki najczęściej powstrzymałby się bowiem z dokonaniem

czynności prawnej ze spółką, która już złożyła wniosek o ogłoszenie upadłości, a tym samym nie naraził na brak skutecznej egzekucji zobowiązania z majątku spółki. W przypadku wierzyciela, który dokonał czynności prawnej ze spółką po momencie, w którym, gdyby wniosek o ogłoszenie jej upadłości został złożony w czasie właściwym, doszłoby już do ogłoszenia upadłości spółki, trzeba też pamiętać, że dokonując czynności w tym samym momencie, ale wówczas już z syndykem, stałby się wierzycielem nie upadłej spółki, ale masy upadłości i jako taki podlegał zaspokojeniu poza podziałem funduszy masy upadłości i przed wierzycielami upadłej spółki (art. 343 ust. 1 i 2 PrUpad). Uzyskując takie pierwszeństwo, należy więc oczekiwać, że zostałby on zaspokojony w całości. (Art. 299 KSH N. 2021, wyd. 1, L.)

Konkludując, należało uznać, że pozwany nie sprostał ciężarowi udowodnienia zaistnienia jednej z przesłanek egzoneracyjnych, która to okoliczność przesądziłaby o uwolnieniu go od odpowiedzialności z art. 299 § 1 k.s.h.

Z tych wszystkich względów powództwo należało uznać za uzasadnione co do zasady. Należy przy tym wskazać, że zakres odpowiedzialności członka zarządu obejmuje nie tylko należność główną przysługującą wierzycielowi wobec spółki, ale także m.in. odsetki za opóźnienie w płatności należności głównej, czy zasądzone koszty postępowań przeciwko spółce. (uchwała SN z dnia 7 grudnia 2006 roku, III CZP 118/06, OSNC 2007, nr 9, poz. 136; wyrok SN z dnia 8 marca 2007 roku, III CSK 352/06, LEX nr 278665). Odpowiedzialność z art. 299 k.s.h. obejmuje koszty procesu prowadzonego przeciwko spółce, jak również koszty postępowania egzekucyjnego (tak A. K., Odpowiedzialność członków, s. 83; wyr. SN z 16.3.2007 r., III CSK 404/06, Pr. Sp. 2008, Nr 4, s. 58; wyr. SN z 8.3.2007 r., III CSK 352/06, Pr. Sp. 2008, Nr 4, s. 58; wyr. SA w Katowicach z 4.7.2006 r., I ACa 341/06, OSAK 2006, Nr 4, poz. 9; odmiennie, nietrafnie SA w B. w wyr. z 12.5.2004 r., I ACa 85/04, OSAB 2004, Nr 3, s. 16) **Z uwagi na powyższe sąd uwzględnił powództwo w zakresie należności głównej w całości.**

O odsetkach Sąd orzekł w oparciu o przepis art. 481 § 1 k.c. przyjmując, że pozwany pozostaje w opóźnieniu w spełnieniu swojego świadczenia od dnia 16 maja 2021 roku. Powód wezwał pozwanego do zapłaty pismem z dnia 8 kwietnia 2021 r. wyznaczając termin 3 dni od daty doręczenia pisma. Pismo zostało doręczone w dniu 12 maja 2021 r. Uwzględniając 3-dniowy termin na dokonanie zapłaty uznać należało, że pozwany pozostaje w opóźnieniu od dnia 16 maja 2021 r. Z tej przyczyny Sąd zasądził odsetki za opóźnienie od tej daty.

Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyjmuje za własne dominujące w judykaturze stanowisko, zgodnie z którym od pozwanego członka zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością można zasądzić **jedynie odsetki ustawowe i to za jego własne opóźnienie**, albowiem nie jest on związany żadną umową z wierzycielem spółki. (tak np. postanowienie SN z dnia 15.12.2021 r., I CZ 79/21) Opóźnienie pozwanego powstało w dniu 16 maja 2021 r. dlatego też od tej daty należało zasądzić odsetki ustawowe za opóźnienie, które są tożsame rodzajowo, choć w niższej wysokości niż odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych. W pozostałym zakresie zaś roszczenie odsetkowe podlegało oddaleniu.

W tym miejscu należy podkreślić, że zakresem odpowiedzialności członka zarządu spółki z o.o. objęte są również odsetki za nieterminowe spełnienie świadczenia przez spółkę, przy czym w ewentualnym procesie przeciwko członkowi zarządu powinny być one skapitalizowane (tak A. Karolak, w: A. Mariański, A. Karolak, Odpowiedzialność, s. 68; A. Kappes, Odpowiedzialność członków, s. 8). Należy zaznaczyć, że wymagalność roszczenia skierowanego przeciwko członkom zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nie jest tożsama z wymagalnością roszczenia względem spółki. Termin spełnienia świadczenia przez osoby, o których mowa w art. 299 k.s.h. nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, przez co świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania (Art. 299 KSH red. Jara 2022, wyd. 4/Szczurowski). **Zatem niewyegzekwowane odsetki za opóźnienie, objęte odszkodowaniem dochodzonym na podstawie art. 299 k.s.h., powinny być zsumowane i wyrażone kwotowo**, a także objęte wezwaniem do zapłaty. Odsetki te są bowiem miarą szkody poniesionej przez wierzyciela spółki. (zob. wyrok SN z 25.5.2016 r., V CSK 579/15, L.).

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c. zgodnie z którym Sąd może włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego

żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. Pozwany uległ w całości co do roszczenia głównego, w związku z czym Sąd obciążył pozwanego kosztami postępowania w całości i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 33.194,00 zł. Na należność tę składają się: kwota 22.377 złotych tytułem opłaty sądowej od pozwu ustalona na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. 2005 Nr 167, poz. 1398 z późn. zm.), kwota 10.817 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego ustalona na podstawie § 2 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800).

Podstawę zasądzenia odsetek stanowi art. 98 § 1¹ k.p.c., zgodnie z którym od kwoty zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu należą się odsetki, w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzono, do dnia zapłaty.

W punkcie 4. wyroku, na podstawie art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2022 r. poz. 1125), Sąd zwrócił na rzecz S. P. kwotę 207,21 złotych tytułem niewykorzystanej części zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pozwanemu pocztą wraz z pouczeniem o prawie, terminie i sposobie wniesienia apelacji.

21.12.2022 r.